

Số: 110/2025/QĐST –DS

Quận 5, ngày 26 tháng 5 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 5 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Chi

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Thị Cẩm Vân - Thư ký Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Khánh Hòa – Kiểm sát viên

Ngày 26 tháng 5 năm 2025, tại Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 200/2024/TLST-DS ngày 04 tháng 11 năm 2024, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 06/2025/QĐST-DS ngày 12 tháng 5 năm 2025.

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1941; Địa chỉ: số a, đường b, Phường 9, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh. Người đại diện theo ủy quyền: Bà Nguyễn Thị Mỹ H, sinh năm 1983; Địa chỉ: số a, đường b, Phường 9, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh. (Có đơn xin vắng mặt).

Bà Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đinh Thị Bích P, sinh năm 1967, nơi cư trú cuối cùng: số c, đường d, Phường 9, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh là đã chết.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 02/10/2024, bản tự khai đề ngày 28/11/2024 và quá trình giải quyết vụ việc, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Nguyễn Thị H trình bày:

Ông Nguyễn Văn C (sinh năm 1919, mất năm 1995) có vợ là bà Phạm Thị T (sinh năm 1922, mất năm 2010), ông C và bà T chung sống với nhau có 02 người con chung là bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1941 và bà Nguyễn Thị K, sinh năm 1947 (đã có giấy quyết định của Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh là đã chết vào ngày 01/8/1984). Bà Nguyễn Thị K có chồng là ông Đinh Kim M (đã chết năm 2003). Bà K và ông M có duy nhất 01 người con chung là bà Đinh Thị Bích P (sinh năm 1967). Do quá trình chung sống của bà K và ông Kim có nhiều mâu thuẫn nên bà Nguyễn Thị K đã dẫn con gái là bà Đinh Thị Bích P đi vượt biên từ năm 1979. Từ đó đến nay gia đình đã tìm mọi

cách liên hệ nhưng không có tin tức gì. Theo thông tin của gia đình được biết thì những người đi vượt biên trên tàu cùng với bà K và bà P đã chết vì chìm tàu. Cha của bà Đinh Thị Bích P là ông Đinh Kim M đã chết theo Giấy chứng tử số 328 ngày 30/10/2023. Nay bà Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh xem xét giải quyết tuyên bố bà Đinh Thị Bích P là đã chết.

Tại phiên họp, bà Nguyễn Thị Mỹ H là người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu xin vắng mặt (có đơn xin vắng mặt đề ngày 14/5/2025).

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp phát biểu:

Về thủ tục tố tụng: Từ khi thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp, Thẩm phán đã tiến hành đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự trong việc giải quyết đơn yêu cầu. Người yêu cầu được thực hiện các quyền và chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng.

Về nội dung: Do bà Đinh Thị Bích P đã biệt tích từ năm 1979, gia đình không liên lạc được và cũng không có tin tức, thông tin gì về bà Đinh Thị Bích P. Tòa án đã thực hiện thông báo tìm kiếm đối với bà Đinh Thị Bích P theo đúng quy định pháp luật. Do đó, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị H, tuyên bố là bà Đinh Thị Bích P là đã chết, ngày đã chết của bà Đinh Thị Bích P được xác định là ngày 01/8/1984.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 5 nhận định:

[1] Về tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

- Xét đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị H, xác định đây là việc dân sự “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết”. Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết có nơi cư trú cuối cùng tại Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Quận 5 được quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 391 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về quyền yêu cầu tuyên bố một người là đã chết: Bà Nguyễn Thị H là di ruột của bà Đinh Thị Bích P nên có quyền yêu cầu tuyên bố bà P là đã chết theo quy định tại Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Việc dân sự thuộc trường hợp Viện kiểm sát nhân dân tham gia phiên họp theo khoản 2 Điều 21 và khoản 1 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về thủ tục mở phiên họp vắng mặt người yêu cầu: Tòa án đã tổng đạt Quyết định mở phiên họp và triệu tập bà Nguyễn Thị Mỹ H là người đại diện theo ủy quyền của bà Nguyễn Thị H tham gia phiên họp nhưng đương sự vắng mặt và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Xét thấy các đương sự đã có bản khai đầy đủ, việc đương sự vắng mặt không ảnh hưởng đến việc giải quyết việc

dân sự, do đó quyết định tiến hành mở phiên họp vắng mặt các đương sự theo qui định tại khoản 2 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của bà Nguyễn Thị H:

[2.1] Xét Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 02/10/2024, bà Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 5 tuyên bố bà Đinh Thị Bích P, sinh năm 1967 là đã chết. Bà Đinh Thị Bích Phương đã vượt biên từ năm 1979 cho đến nay, đi đâu không rõ, gia đình không liên lạc được và cũng không có tin tức, thông tin gì về bà Đinh Thị Bích P.

[2.2] Về quan hệ nhân thân: Xét bản tự khai và tài liệu chứng cứ bà Nguyễn Thị H cung cấp thể hiện ông bà ngoại của bà Đinh Thị Bích P là ông Nguyễn Văn C và bà Phạm Thị T có 02 (hai) người con chung là bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1941 (Bản sao Giấy khai sinh số 2485, đăng ký ngày 08/12/1953) và bà Nguyễn Thị K, sinh năm 1947 (Bản Trích lục án thế vì khai sinh ngày 18/11/1976).

Bà Nguyễn Thị K có chồng là ông Đinh Kim M (đã chết năm 2003 – Theo trích lục khai tử số 328/2023/TLKT-BS ngày 31/10/2023 của UBND Phường 9, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh) có duy nhất 01 (một) người con chung là bà Đinh Thị Bích P, sinh năm 1967 (Theo bản sao khai sinh số hiệu 3388B năm 1967 của UBND Quận 5 lập ngày 05/4/1967 và Trích lục bộ khai sinh số 3388B năm 1967). Nay bà Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đinh Thị Bích P đã chết để bỏ tức hồ sơ tại các cơ quan hành chính liên quan đến thủ tục xin cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất. Do đó, xác định bà Nguyễn Thị H có quyền yêu cầu Tòa án xem xét tuyên bố bà Đinh Thị Bích P là đã chết theo quy định pháp luật.

[2.3] Căn cứ vào kết quả xác minh của Công an Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh (Công văn số 7312/CAQ-QLHC ngày 25/12/2024) thể hiện:

“Bà Đinh Thị Bích P, sinh năm 1967 có đăng ký thường trú tại số 36/69 Sư Vạn Hạnh, Phường 9, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh từ ngày 01/10/1976. Đến ngày 23/10/1979, xóa đăng ký thường trú. Lý do: Trốn không lý do tháng 7 năm 1979.

[2.4] Căn cứ vào Công văn phúc đáp số 102/QLXNC-P3 ngày 10/01/2025 của Cục Quản lý Xuất nhập cảnh, Bộ Công an thể hiện không có thông tin cấp hộ chiếu của bà Đinh Thị Bích P, sinh ngày 03/4/1967.

Do đó có đủ cơ sở để xác định bà Đinh Thị Bích P đã biệt tích từ năm 1979 và có nơi cư trú cuối cùng tại số số c, đường d, Phường 9, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh.

[2.5] Theo quy định của pháp luật, bà Nguyễn Thị H đã thực hiện đăng thông báo tìm kiếm thông tin đối với bà Đinh Thị Bích P theo quy định tại Điều 384, Điều 385 và khoản 2 Điều 388 của Bộ luật Tố tụng dân sự, cụ thể:

- Đăng tin trên Báo Lao động trong 03 số liên tiếp vào các ngày 22, ngày 23, ngày 24 tháng 01 năm 2025.

- Đăng thông báo trên Đài Tiếng nói Việt Nam 03 lần trong 03 ngày liên tiếp vào các ngày 10, ngày 11 và ngày 12 tháng 02 năm 2025.

Đã hết thời hạn 04 (bốn) tháng thực hiện thông báo nhưng vẫn không có tin tức, thông tin nào liên quan đến bà Đinh Thị Bích P và bà Đinh Thị Bích P cũng không liên lạc với gia đình hoặc người thân. Do đó, theo quy định tại điểm d, khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự 2015 thì có đủ cơ sở để xác định là bà Đinh Thị Bích P đã biệt tích 05 (năm) năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống. Yêu cầu của bà Nguyễn Thị H là có cơ sở để chấp nhận.

“Theo quy định tại điểm d, khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự 2015 thì Toà án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp “Biệt tích 5 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này”. Khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự 2015 quy định: “...nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng; nếu không xác định được ngày, tháng có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng”.

[2.6] Bà Nguyễn Thị H không yêu cầu Tòa án áp dụng biện pháp quản lý tài sản của người bị tuyên bố là đã chết là bà Đinh Thị Bích P nên Tòa án không xem xét giải quyết.

[2.7] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1941 thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí, án phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 48, khoản 4 điều 143; Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372; khoản 2 Điều 388; Điều 384, Điều 385, Điều 391, Điều 392 và Điều 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị H: Tuyên bố bà Đinh Thị Bích P, sinh ngày 03/4/1967, nơi cư trú cuối cùng: số c, đường d, Phường 9, Quận 5,

Thành phố Hồ Chí Minh là đã chết. Ngày chết của bà Đinh Thị Bích P là ngày 01 tháng 8 năm 1984.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết; Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố chết được giải quyết như đối với người đã chết, tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1941 thuộc trường hợp người cao tuổi được miễn nộp tiền tạm ứng án phí, lệ phí theo Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án nên không phải chịu lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị :

Người yêu cầu là bà Nguyễn Thị H có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện Kiểm sát nhân dân Quận 5 có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:

- TAND TP.HCM;
- VKSND Quận 5;
- Chi cục THADS Quận 5;
- UBND Phường 9, Quận 5;
- Các đương sự;
- Lưu VP, hồ sơ.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Thanh Chi